

UPPSALAHEM

FN:s konvention om barnets rättigheter

www.asaekman.com

En slags summering

- Synliggör barnet/barnen
- Ha koll på hur barnet/barnen påverkas av det ni gör?
- Ha koll på hur barnets/barnens möjligheter att använda sig av sina rättigheter påverkas av det ni gör?
- Försök ta reda på vad som är barnets bästa, definiera det.
- Minimera negativa konsekvenser och prioritera rättigheterna, och gör det tillsammans med barn
- Fundera kring barnperspektiv, barnets perspektiv och barnrättsperspektiv
- Och framförallt, gör!

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1–3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

PLAN
2026
AHM AB

Ägaridén

- *Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet.*
- *Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat företag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas. Bolaget ska särskilt fokusera på hållbara renoveringsmodeller.*
- *Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.*
- *I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att minska boendesegregation och social oro.*

PLAN
2026
AHM AB

Vision - Tillsammans för ett levande Uppsala

Vår vision är något som hela företaget strävar mot. Målet om ett levande Uppsala börjar med våra bostäder och kvarter – när våra kunder trivs och känner sig trygga hemma, har både de och vi en bra bas att göra Uppsala till en mer levande och hållbar stad för alla. Allt vi gör tillsammans, varje dag i stort och smått, gör skillnad och utvecklar staden vi bor i på ett positivt sätt.

Uppsalahems erbjudande - Trygga och trivsamma hem där många vill bo

Vi på Uppsalahem tycker att ett tryggt och bra hem är en av de viktigaste delarna i alla människors liv. Därför jobbar vi för att våra kunder ska trivas hos oss i alla faser i livet. Nöjda kunder är en av våra viktigaste tillgångar.

Uppsalahems koncept - Hem för olika

Vårt koncept förenklar vår kommunikation utåt kring vilka vi är och vad vi står för. Olikheter skapar styrkor, spännande möjligheter och nya lösningar. Ett hem för olika är ett hem för alla!

Uppsalahems värdegrund - Tillsammans jobbar vi alltid för våra hyresgäster

Uppsalahems värdegrund utgör ett gemensamt sätt att tänka och agera för hela företaget. En enad organisation som arbetar tillsammans skapar förutsättningar att möta kundens förväntningar på bästa sätt och är ett verktyg för att erbjuda bra service. Värdegrunden fungerar även som ett internt styrverktyg och beslutsstöd. Att jobba med människors hem är ett av de finaste uppdragen man kan ha. När vi samarbetar inom företaget mellan avdelningar och yrkesroller, men också utanför Uppsalahem, blir vi som allra bäst och gör störst skillnad.

Uppsalahems Affärsidé

Uppsalahems affärsidé är att bidra till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och utveckla fastigheter och erbjuda boende för olika faser i livet.

Andra argument

- Regeringsformen
- Europakonventionen
- EU-Statgan
- Nationell strategi för barnets rättigheter
- Transformerad lagstiftning
- Barnkonventionen är lag

Vad tjänar vi på det?

(Ingen vet 1000% säkert)

- Tillgodoser rättigheterna = (minst) 22% av befolkningen kommer få det bättre
- Bättre underlag för analys och beslut
- Planerar och bygger mindre 'fel' = långsiktigt billigare
- Människor som känner sig delaktiga mår bättre, tar större ansvar, ökad tillit och trygghet = mindre ohälsa, skadegörelse och mindre nyrekrytering till kriminalitet
- Barnen kommer vilja bo kvar, flytta tillbaka och stanna kvar
- Ökad tillit och delaktighet = fler deltar i dialoger och samråd
- Känna nytta och mening på arbetet = fler stannar kvar på arbetet och fler vill jobba hos er = minskar kostnader i rekrytering
- Uppmärksamhet och prisvinneri

FN:S KONVENTION OM BARNETS RÄTTIGHETER

Barnen är nutiden

Varför har vi ens en konvention för barn?

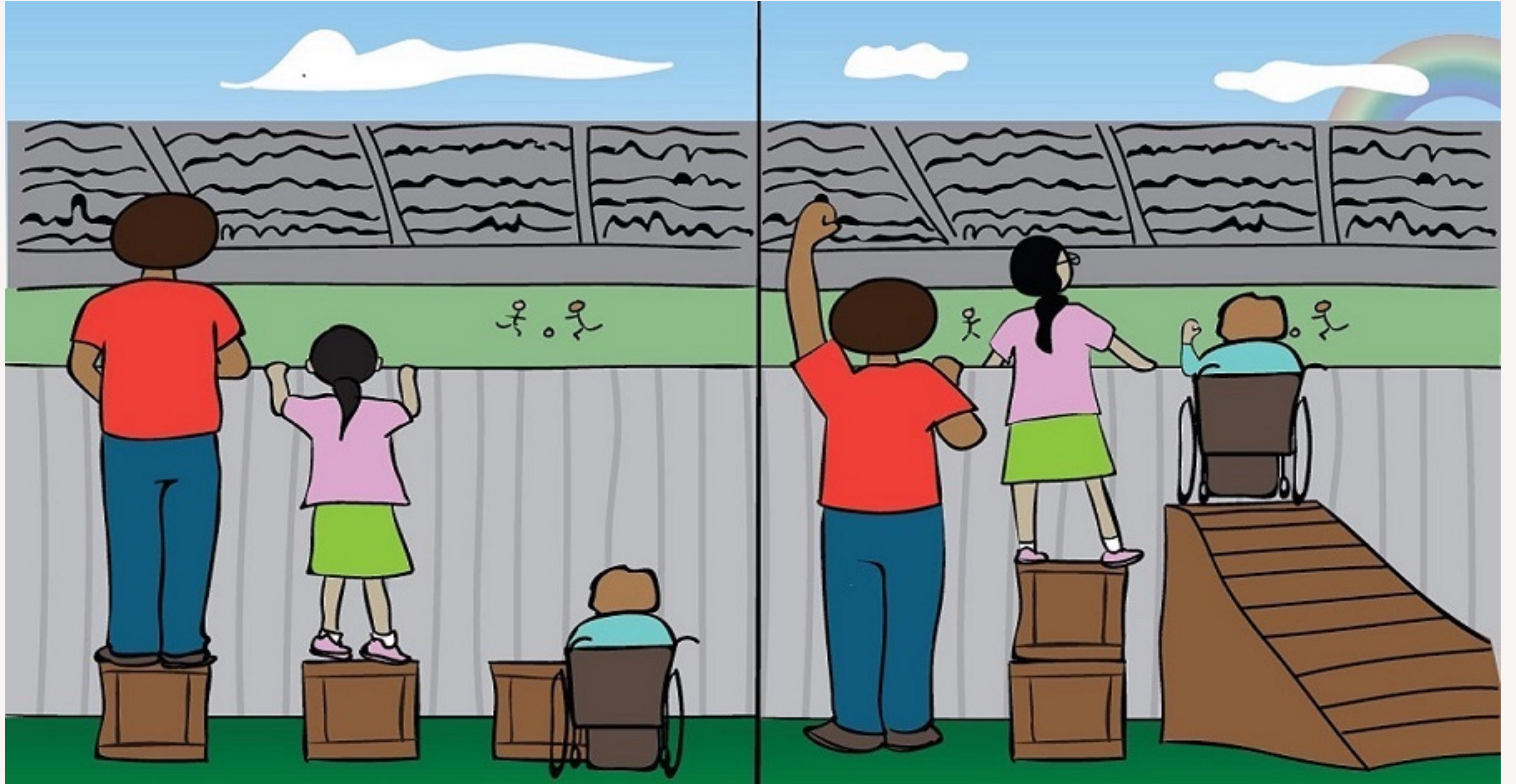
Vi har ju mänskliga rättigheter som gäller alla?

A large, bright yellow shape that starts as a thin curve at the top left and expands into a large, rounded form on the left side of the page.

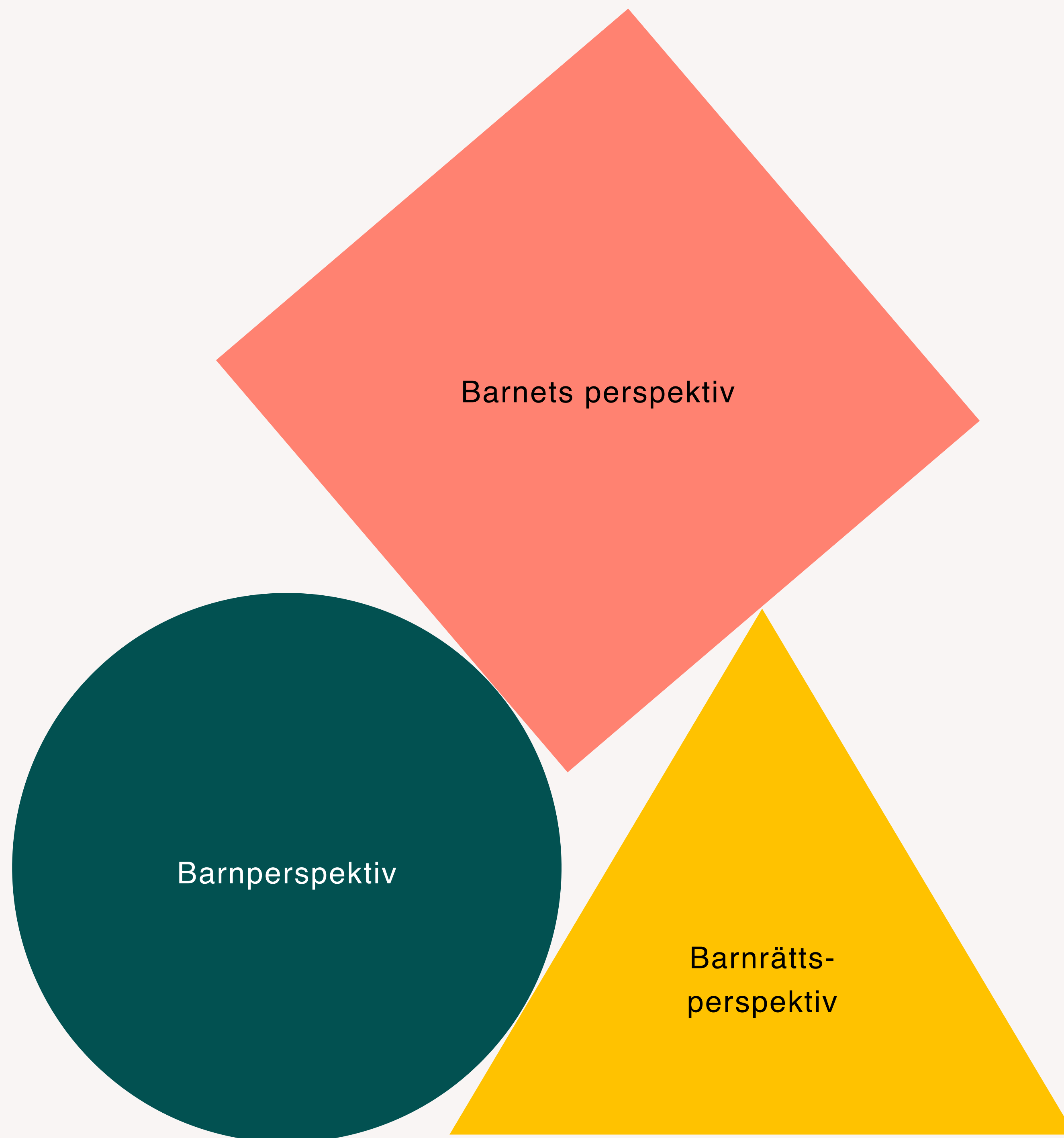
**Vi ska prioritera barnets
bästa, det är en
kompensation för barns
avsaknad av makt**

SVERIGE ÄR ETT AV VÄRLDENS BÄSTA LÄNDER
FÖR BARN ATT VÄXA UPP I.

MEN.

**Vilket perspektiv
är mest
framträdande
hos er?**

Fokus för er kan alltså va

- Barnets rätt att få sitt bästa prioriterat (3)
- Barnets rätt till en levnadsstandard som möjliggör utveckling (27)
- Barnets rätt till ett aktivt deltagande på lika villkor, utifrån sina förutsättningar (23)
- Barnets rätt till lek, vila, fritid, kultur och konst (31)
- Barnets rätt att slippa diskriminering (2)
- Barnets rätt att få sin åsikt respekterad och beaktad (12)
- Barnets rätt att skyddas från narkotika och andra skadliga ämnen (33)
- Barnets rätt till privatliv (16)
- Barnets rätt till liv och utveckling (6)

Konkretisera

- Kolla igen på artiklarna ni valt.
- Hur ser det ut idag, vad gör ni på respektive artikel?
- Har ni koll på kraven som respektive artikel ställer?
- Är det tydligt och synligt för dom ni är till för?
- Hur kan ni systematisera arbetet?

2, 3, 6, 12

(4, 42, 19)

+

27, 23, 31, 33, 16

Barnrättsperspektivet kan va svar på typ dom här frågorna

- Var är barnen?
- Hur påverkas barn, generellt och specifikt?
- Hur påverkas barns möjligheter att använda sig av sina rättigheter?

- Hur ser barns levnadsvillkor ut? Vilka barn påverkas mest?
- Vad är det bästa för enskilda barn, för barn grupp och barn som kollektiv? Och hur prioriterar vi det?
- Utifrån ett helhetsperspektiv på barns liv, hur ser vi till att barn får möjlighet att utvecklas?
- Vad tycker barn och hur använder vi oss av deras kunskaper, erfarenheter och tankar i arbetet?
- Använder vi resurserna till fullo för att genomföra rättigheterna?

Barnet i bostaden (27)

- En plats för vila, privatliv och ens egen identitet (31, 16, 8, 30)
- En plats att va och utvecklas tillsammans med andra (6, 15)
- En plats för rörelse och utforskande (6, 31)
- En plats för leken (31)
- En plats för andra rättigheter, fokus skola (28, 29, 31)

VAD GÖR ANDRA?

Några grejer som andra gör

- Artikel 3 - Struktur barnets bästa och barnkonsekvensanalyser
- Artikel 4 - Stiftelse och fond för att permanenta arbeten relaterat barns rättigheter
- Artikel 6 - Gårdsfester och allaktivitetshusen
- Artikel 12 - Kommunutvecklare, praktikplatser och praomöjligheter
- Artikel 12 - Synliggöra barnet i boendekenkäten, dialoger i områden, gårdar med mera
- Artikel 12 - Dialoger inför förändringar
- Artikel 18 - Föräldraskapsstöd
- Artikel 28 - Samarbete och möjliggöra läxhjälp

”Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa”.

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 3.1

”Från ”uttrycket ”i första hand beaktas” innebär att barnets bästa inte får jämföras med alla andra hänsyn. Denna starka ställning rättfärdigas av barnets speciella situation: beroende, mognad, rättslig status och ofta avsaknad av en egen röst. Barn har sämre möjligheter än vuxna att hävda sina egna intressen, och de som är inblandade i beslut som påverkar barn måste vara uttalat medvetna om barnens intressen. Om man inte sätter ljuset på barns intressen tenderar de att bli förbisedda”

(CRC/GC/14)

Några grejer om barnets bästa

vi behöver ha koll på dom här grejerna för att barnets bästa fullt ut ska kunna tillgodoseas:

- barns rättigheter är universella, odelbara, ömsesidigt beroende av och relaterar till varandra.
  - barn är rättighetsinnehavare.
  - konventionen är global till sin natur och räckvidd.
  - konventionsstaterna är skyldiga att respektera, skydda och förverkliga alla rättigheter i konventionen.
  - ha koll på åtgärders effekter på kort, medellång och lång sikt relaterade till barnets utveckling över tid.
-
- det är en rättighet
  - det är en tolkningsprincip
  - det är ett tillvägagångssätt

(CRC/GC/14)

”Det går inte att tillämpa artikel 3.1 korrekt om kraven i artikel 12 inte uppfylls. Artikel 3.1 stärker också funktionaliteten i artikel 12 genom att främja barns grundläggande roll i alla beslut som påverkar deras liv”

(CRC/GC/14)

”I beslut som rör ett enskilt barn måste barnets bästa bedömas och fastställas med utgångspunkt i barnets specifika omständigheter. I beslut som rör barn som kollektiv – till exempel när lagar stiftas – måste barns bästa bedömas och fastställas med utgångspunkt i de omständigheter som råder för den grupp av barn det gäller och för barn i allmänhet. I båda fallen bör bedömningen och fastställandet göras med full respekt för rättigheterna i konventionen och dess fakultativa protokoll”

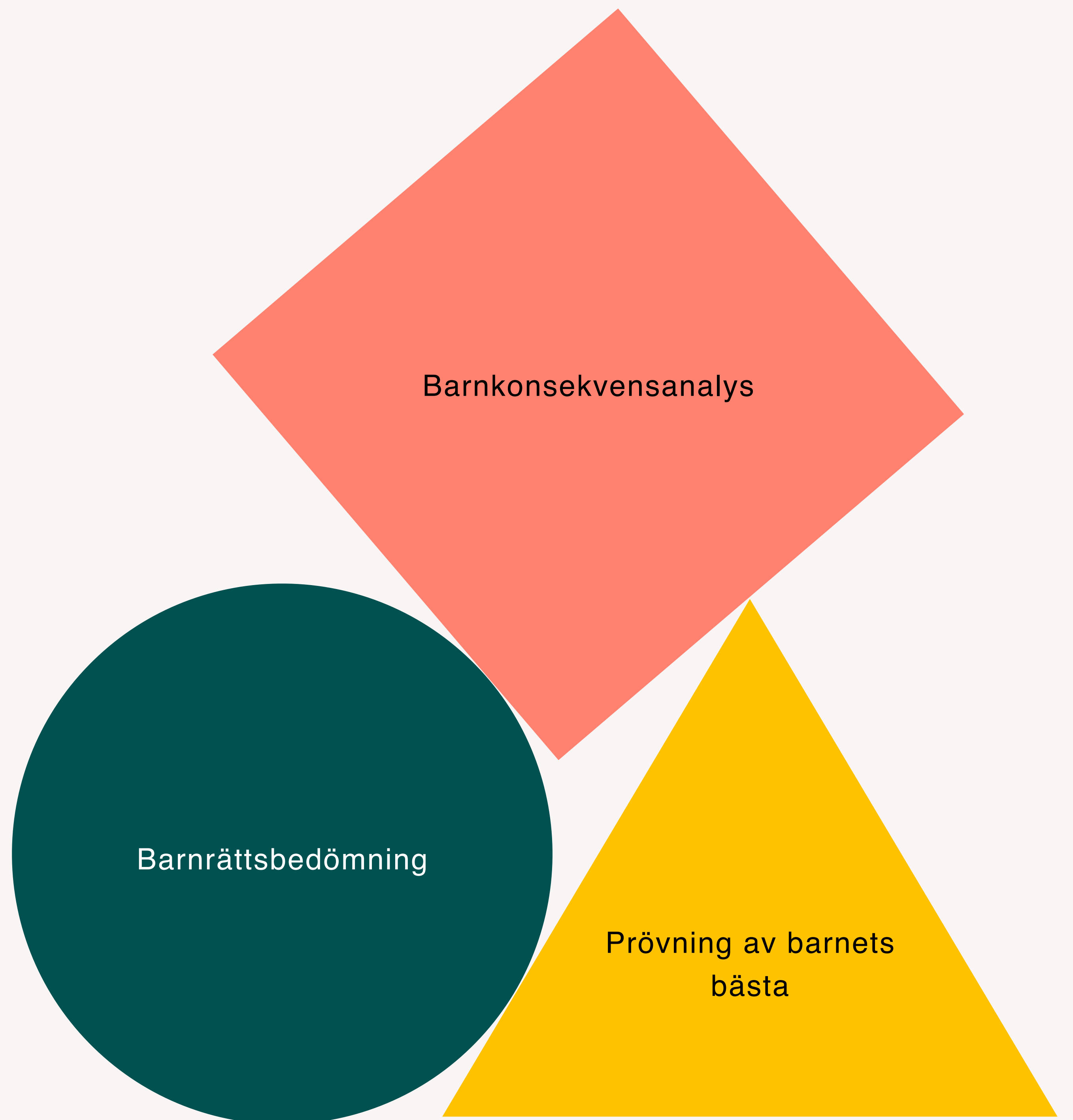
(CRC/GC/14)

Vad behöver vi veta för att vi ska 'veta' barnets bästa?

- Vilken lagstiftning reglerar det vi ska kolla på och vad säger den?
- Har vi i bolaget, eller i kommunen mål, prioriteringar, riktlinjer eller styrdokument vi behöver titta på?
- Hur ser praxis och den beprövade erfarenheten ut? Hos oss, nationellt?
- Vad säger aktuell forskning, teorier eller statistik?
- Vilka rättigheter berörs och vilka krav ställer dom på oss?
- Vad säger barnet eller barnen om situationen?
- Vad säger nätverket kring barnet eller barnen om situationen?

Vilken väg?

'Alla' säger olika, ni måste därför hitta ett systematiskt sätt som funkar för er.

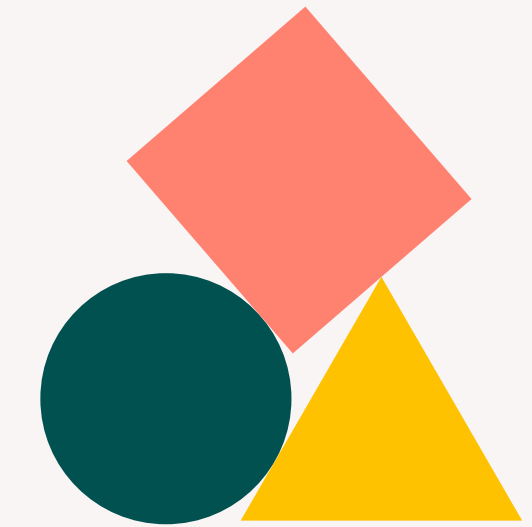
”Prövningen sker i två steg. Först genomförs en utredning som visar vad som är barnets bästa i en viss fråga. Det andra steget är beslutet, prioriteringen, där barnets rättigheter och intressen ska väga tungt. Om barnets intressen inte kan gå först ska kompensierande åtgärder övervägas på kort och på lång sikt. Den här processen ska vara transparent och dokumenteras”.

(SKR 2018)

Hur:et/tillvägagångsättet/processen

Liksom lite mer generellt när vi ska beakta och bedöma barnets bästa

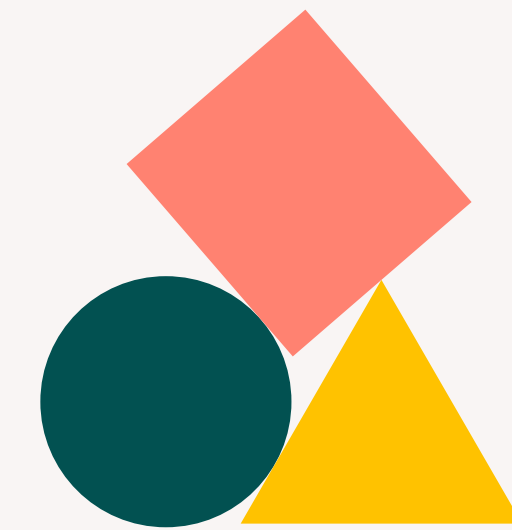
- Formulera vad är det vi vill veta, eller ska pröva?
- Fundera på dom specifika omständigheterna kring barnet/barnen (vad vet vi om barnet eller barn i liknande omständigheter)
- Samla in info (från barn, om lagar, om forskning, barnets nätverk, vilka rättigheterna är och kraven dom ställer osv)
- Fundera på om det finns olika handlingsalternativ, vad är plus och minus med dom?
- Titta på alla grejerna och kom fram till vad som är barnets bästa
- Finns det motstående intressen, vilka är dom, och vad vill dom?
- Vilka positiva och negativa grejer kan det få för barnet/barnen utifrån det vi vill besluta om?
- Vilka positiva och negativa grejer kan det få för barnets rättigheter utifrån det vi vill besluta om?
- Väg barnets bästa mot dom andra intressena och besluta om hur ni ska göra/vad ni väljer (hur tungt väger barnets bästa)
- Väljer vi nåt annat än barnets bästa- fundera på och besluta om kompenserande åtgärder
- Se till att vi har skrivit ner hur vi resonerat i dom olika stegen (minimun vad barnets bästa är, motstående intressen och vad vi bestämde)
- Följ upp när det är rimligt

Hur:et/tillvägagångsättet/processen

Liksom lite mer generellt när vi ska beakta och bedöma barnets bästa

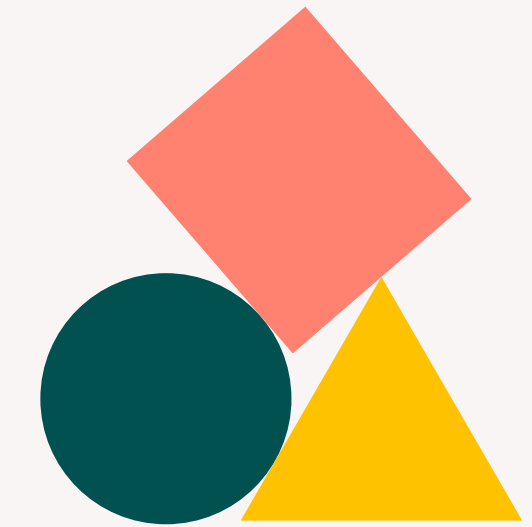
- Vad tycker barnet/barnen?
- Vad tänker vi är barnets bästa utifrån den infon vi har?
- Vilka motstående intressen finns?
- Vilka konsekvenser kan dom olika alternativen få för barnet och barnets rättigheter? vad bestämmer vi?
- Och sen efter ett tag, hur blev det?

Hur:et/tillvägagångsättet/processen

Liksom lite mer generellt när vi ska beakta och bedöma barnets bästa

- Vad är barnets bästa? (utifrån all info, konsekvenser, osv osv osv)
- Finns det motstående grejer till barnets bästa?
- Vad beslutar vi och hur kompenserar vi barnet om vi väljer nåt annat än barnets bästa?

Era case för barnkonsekvensanalyser

- Riktlinjer för uthyrning och inkomstkrav i vissa områden
- Utformning av en gård
- Utformning av gården ur barnets bästa
- Montering av lekplatser
- Renovering av Norra Gottsunda som pågår.
- Upphandling (FKU) av belysningsåtgärder inom området Blenda. Upphandlingen avser inköp samt installation av belysning både utomhus (avser bl.a. fasad, gångstråk, parkeringar) och inomhus (avser gemensamma ytor)
- Barnperspektivet för det fortsatta arbetet med Väktargatan.
- Planering av sommar- och fritidsaktiviteter för barn. Hur kan man tänka ur ett barnrättsperspektiv och göra en barnkonsekvensanalys gällande vilka aktiviteter, grupper av barn, områden etc. som ska prioriteras.
- Någon av våra medarbetare eller entreprenörer besöker en lägenhet i samband med ett fönsterbyte och misstänker att ett barn lever i skadlig, destruktiv miljö
- Gårdsförnyelse på Johannesbäcksgatan.

Frågor att jobba kring ert case - en testbka!

- Var finns barnen? (Och vilka är dom?)
- Vilka artiklar är aktuella här? (Vilka krav kommer med artiklarna?)
- Hur kan artiklarna komplettera befintlig lagstiftning?
- Vilken info behöver vi nu? (från barn, om lagar, om forskning, barnets nätverk, vilka rättigheterna är och kraven dom ställer osv)
- Vilka alternativ ser vi?
- Hur påverkas barnen? (Positiv och negativa konsekvenser?)
- Hur påverkas barnens möjligheter att använda sig av sina rättigheter? (Vilka specifika rättigheter påverkas?)
- Utifrån den infon vi har, vad skulle vara det bästa för barnen?
- Finns det motstående intressen, vilka är dom och vad vill dom?
- Vad föreslår/väljer/beslutar vi? (Väljer vi nåt annat än barnets bästa - vilka kompenserande åtgärder kan vi sätta in?)
- När följer vi upp?

Det finns en del att fundera på när vi ska systematisera barnets bästa

- Var i våra processer kommer barnets bästa in?
- Omfattningen av våra prövningar, barnkonsekvensanalyser?
- Vad kan vi gemensamt ta fram och samla på exempelvis intranät?
- Hur delar vi kunskaperna vi får, med varandra?
- Vem följer upp?

- Vad händer om vi inte beslutar i enlighet med barnets bästa?
- Vad händer om vi inte lyssnar på barnet?

Var kommer barnkonsekvensanalyserna in i er vardag och i era processer/projekt/ ärendehantering?

- Hur kan vi få det systematiserat?
- Var behöver det komma in?
- Behöver vi ändra i dokument? Behöver vi beslut? Behöver vi nåt annat?
- När ska vi alltid göra, när ska vi bedöma om vi ska göra, och när ska vi aldrig göra?

Nåt slags medskick

- Utgå från att ni gör mycket bra saker, men ingen är så bra att en inte kan bli bättre
- Använd bk som ett verktyg, en etisk kompass eller inspiration framåt!
- Tänk lika delar strategi, snack och verkstad
- Ha balans, gör inte exakt allt på exakt samma gång.
- Gräv där ni står, tänk ringar och snöbollar
- Gör det enkelt, våga testa och testa igen
- Om ni gör utan barn och unga kommer det varken bli barnrättsbaserat eller bra
- Ge inte upp!

Emma
AdBåge

GROPEN

rabén & sjögren

Bostadsbolaget och barnen

En vägledning från Sveriges Allmännyttas

ark
us

Barnvänlig bebyggd miljö – vad krävs?

En forskningsöversikt

Märit Jansson och Emma Herbert
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap
Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Rapport 2023:7
2023

Skolvägens betydelse för barn och ungdomars hälsa och skolresultat.

En fallstudie om förutsättningarna i Broby.

Erik Persson

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap
Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
Landskapsingenjörsprogrammet
Alnarp 2023

esgkman

Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling

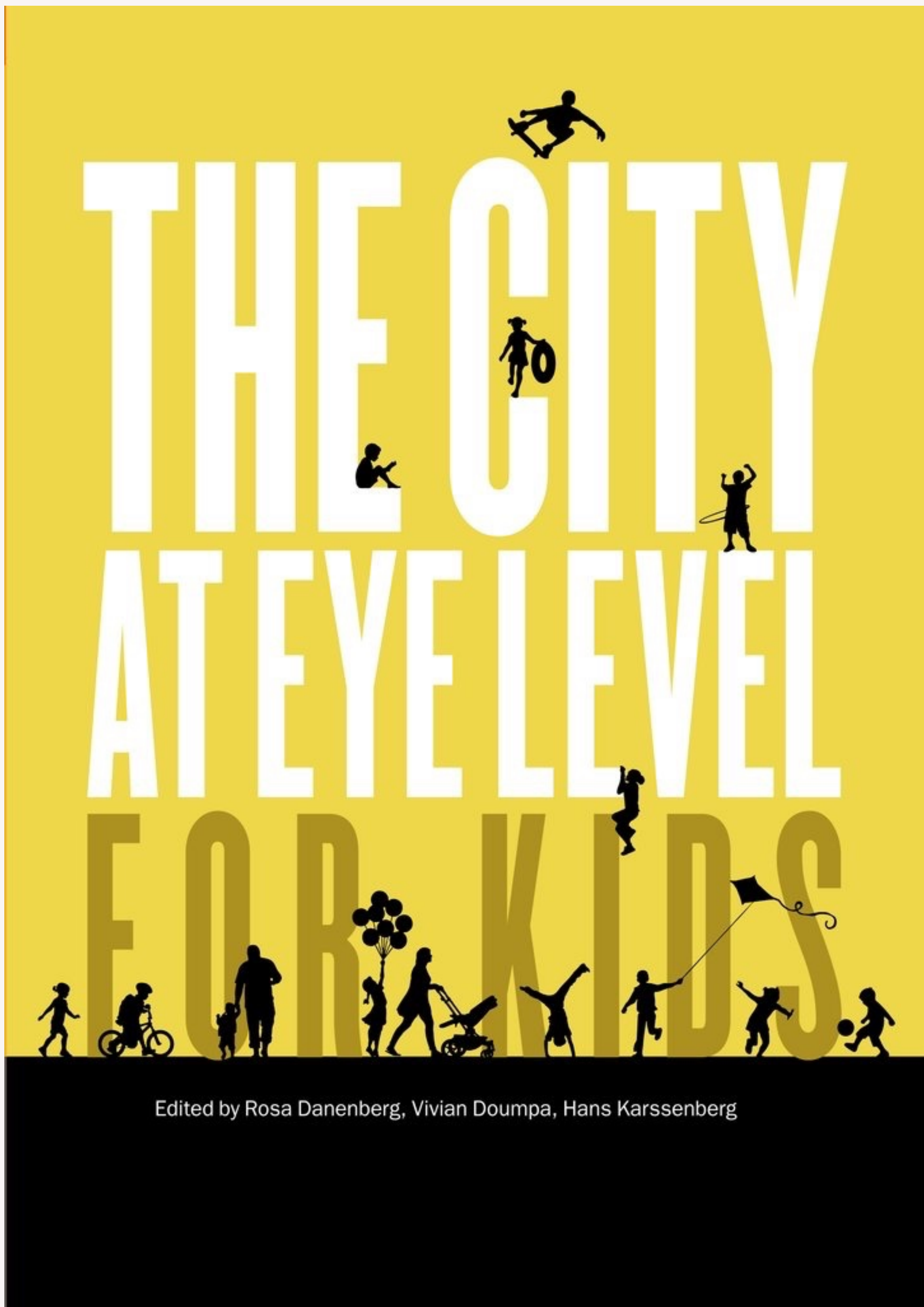
– Kartläggning och analys

Barnkonsekvensanalyser i stadsplaneringen

Maria Nordström, SLU/Alnarp
8 juni 2020

esgkman

BARNRÄTTSSNACK

BARNRÄTTSSNACK

- Avsnitt 126 - Får barn finnas i livet mellan städerna och byggnaderna
- Avsnitt 120 - Att stå utanför ett hem - barn utan bostad
- Avsnitt 109 - Barn, kultur, design = Barnkulturdesign
- Avsnitt 84 - Barnkonventionen och detaljplaner
- Avsnitt 37-36- Barnet i samhället, staden, glesbygden, landsbygden

2023 Barnrättskalender

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, ger barn rättigheter. För att möjliggöra för varje barn att använda sig av rättigheterna behöver vi som vuxna och som organisation göra en massa saker. Varje vuxen har ett ansvar att tillgodose barnets rättigheter, men vad vi måste göra ser lite olika ut beroende på vilken roll och vilket uppdrag vi har. Barnkonventionen kräver både strategi, snack och verkstad!

2023 års barnrättskalender ger dig 24 frågor för att initiera och fördjupa samtal om barnets rättigheter. Fundera själv, ta med dig frågorna till en arbetsplats-träff, fika med en granne, lyft en fråga med chefen, snacka med en kollega! Fortsätt prata om barnets rättigheter!

asaekman

asaekman

(maila kalender@asaekman.com)

Höras igen eller hänga med mig på sociala medier?

@: info@asaekman.com

ig: [instagram.com/asaekmans](https://www.instagram.com/asaekmans)

in: [linkedin.com/in/ekmanasa](https://www.linkedin.com/in/ekmanasa)

